

UCHWAŁA NR XLII/283/14
RADY GMINY DOMANIÓW

z dnia 27.02.2014 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
dla Gminy Domaniów na lata 2014 – 2016.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze. zm.) art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz.135 ze. zm.) Rada Gminy Domaniów uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Domaniów na lata 2014-2016, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domaniów.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu na terenie Gminy Domaniów w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY DOMANIÓW
Rudolf-Weinert
Elzbieta Rudnik-Weinert

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Domaniów na lata 2014 – 2016

WSTĘP

Rodzina to naturalne środowisko do wychowywania się dziecka. Oddziałuje na jego osobowość, przekazuje mu swoje tradycje i system wartości, ukierunkowuje na aktywność i postępowanie w całym życiu. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokojenia jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno – bytowej. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, najbardziej cenione wartości jest dobro i szczęście dziecka. Wiadomym jest, że nie wszystkie rodziny funkcjonują prawidłowo. Niekiedy problemy w nich występujące często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Na skutek czynników takich jak: bezrobocie, choroba, czy wysokie koszty utrzymania mogą być powodem występowania różnego rodzaju zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego mają bardzo duże znaczenie w wypełnianiu ról społecznych członków rodziny, a przede wszystkim ról rodzicielskich.

Coraz częściej słyszy się o pojawiających się dysfunkcjach w rodzinach, które wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni rodzinnych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które są zobligowane do podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną powinna być odpowiednio prowadzona przez przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotobemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Na terenie gminy Domaniów problemem przemocy w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny skupiający wśród swoich członków przedstawicieli instytucji pomocowych działających na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina planuje rozszerzyć swoją działalność, między innymi o zatrudnienie asystenta rodziny. Rodzina w kryzysie będzie mogła skorzystać, przy wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych, ze wsparcia ze strony asystenta, który udzieli pomocy rodzinom w przezwyciężeniu pojawiających się problemów, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról czy udzieli pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia. Istotą jej działania będzie ścisła współpraca z rodziną dziecka. W ramach pracy socjalnej udziela się rodzinom szeroko rozumiane wsparcie w zakresie swoich zadań, a w szczególności pracy socjalnej.

W związku z powyższym podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego funkcjonowania, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania, które realizowane będą w ramach Programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, również w sytuacjach gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych. Podstawą działań ujętych w programie są następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Program nawiązuje również do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Domaniów na lata 2009 – 2017. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

Na koniec 2013 roku liczba mieszkańców Gminy Domaniów wynosiła 5 254 osoby, w tym kobiet 2.674, mężczyźn 2.580 z czego liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oławie wynosiła 294 osoby, gdzie z prawem do zasiłku było 38 osób.

Z danych uzyskanych od Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Oławie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie ustalono, że liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2013 r. wynosiła 14 dzieci z terenu gminy Domaniów:

- 7 dzieci przebywa w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Oławie,
- 2 dzieci przebywa w Rodzinnym Domu Dziecka w Oławie,
- 5 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych poza powiatem oławskim.

Z mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Domaniów ponosi koszty utrzymania **ośmiorga** dzieci w wysokości 21.906,66 zł za 2013 r.

I ADRESACI

Adresatami niniejszego programu są rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, jak również te, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale również wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej. Proponowane działania mają za zadanie wesprzeć rodzinę w pełnieniu podstawowych funkcji, w myśl zasady, że w pierwszej kolejności powinny być wykorzystywane zasoby i własne możliwości rodziny.

II ZASOBY

1. Instytucje i organizacje realizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodzin oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaniowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domaniowie,
- Urząd Gminy w Domaniowie,
- Gminne Przedszkola Publiczne w Danielowicach i Polwicy,
- Zespół Szkół we Wierzbnie i Domaniowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Fundacji „Świat Dzieci i Dorosłych” w Goszczynie,

2. Instytucje spoza terenu Gminy Domaniów:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oławie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Komenda Powiatowa Policji w Oławie,
- Kuratorzy Sądowi.

III CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

1. Cel szczegółowy I

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

2. Cel szczegółowy II

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

IV ZADANIA

Cel szczegółowy I

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka, poprzez:

- Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim;
- Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających;
- Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą;
- Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, itp.

Cel szczegółowy II

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących:

- Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych;
- Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy;

- Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych i wychowawczych realizowanych m. in. w szkołach w ramach programu wychowawczego i profilaktycznego, organizowanie konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej;
- Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców;
- Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba;
- W zależności od zdiagnozowanych potrzeb zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny;

IV REALIZACJA PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaniowie przy udziale:

- a) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Domaniowie,
- b) Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- c) Placówek oświatowych z terenu gminy Domaniów,
- d) Placówek ochrony zdrowia z terenu gminy Domaniów.

V FINANSOWANIE

Finansowanie 3 -letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Domaniów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaniowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań za rok poprzedni informacji , takich jak:

- liczba i formy udzielonej pomocy na dożywianie,
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą,
- liczba dzieci korzystających z posiłków,
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem,
- ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach,
- wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach,
- liczba podjętych interwencji,
- liczba osób objętych wsparciem,

- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego,
- liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe,
- liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy,
- liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań,
- liczba rodzin objętych monitorowaniem,
- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami,
- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy,
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.

W terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Domaniów będzie przekładane sprawozdanie z wykonania zadań realizacji Programu za rok ubiegły, począwszy za rok 2014. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodzin oraz przekazywania ich województwie w wersji elektronicznej.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY DOMANIÓW
Rudnik-Weinert
Elżbieta Rudnik-Weinert